

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
iulie 2021- decembrie 2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluarea pentru Secția I civilă

**RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE FORMULATE DE
CANDIDATUL CU NUMĂR DE COD 1007**

Întocmit în temeiul art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești, sau, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1007

**Contestația formulată de candidatul cu număr de cod 1007 urmează a fi respinsă,
pentru următoarele considerente:**

Candidatul cu număr de cod 1007 a formulat contestație cu privire la trei indicatori, și anume: a) Capacitate de analiză și sinteză; b) Coerența în exprimare; c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii.

a) Capacitate de analiză și sinteză.

La indicatorul „Capacitate de analiză și sinteză”, candidatul a invocat faptul că nu este motivată aprecierea comisiei de evaluare în sensul că a expus în cadrul hotărârilor redactate, argumentele și susținerile părților, fără nicio intervenție sau cu o intervenție minimă, aspect apreciat de această comisie a fi de natură să îngreuneze înțelegerea textului și să afecteze coerența hotărârilor.

În acest sens, susține că, deși în cuprinsul raportului de evaluare se indică spre exemplificare două hotărâri judecătorești selectate de comisie, nu este citat niciun paragraf care să releve o redare necorespunzătoare a criticilor părților, candidatul fiind în situația de a nu putea cunoaște, în concret, aceste hotărâri.

A susținut candidatul că, în activitatea sa profesională, este preocupat să realizeze o sinteză a susținerilor părților, deși admite că, este posibil ca părțile sau poate chiar instanța superioară de control judiciar să înțeleagă sau să pună accentul juridic într-o manieră diferită de cea proprie judecătorului evaluat, ceea ce justifică redarea acestor argumente într-o manieră cât mai fidelă, fără ca o atare modalitate de redactare a hotărârii să poată fi apreciată de natură să afecteze capacitatea sa de sinteză și nici coerența acestora, așa cum s-a reținut.

Apreciază că, redarea detaliată a aserțiunilor părților care exercită căile de atac, în cadrul hotărârilor pronunțate constituie o garanție a faptului că cererile părților au fost observate și evaluate, respectiv că nu se impunea depunerea sa într-un procent atât de mare, situațiile în care s-au constatat aceste deficiențe fiind rare.

Comisia de soluționare a contestațiilor, soluționând contestația în limitele stabilite de art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările

ulterioare, constată că susținerile candidatului nu sunt fondate din perspectiva următoarelor considerente:

Din argumentarea comisiei de evaluare rezultă că, raportat la ansamblul hotărârilor evaluate (hotărâri publicate pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii și numerotate, pentru a ușura verificarea acestora, în urma anonimizării lor, potrivit Regulamentului anterior menționat) s-a apreciat că se impune depunerea candidatului în privința metodei de redactare a hotărârilor supuse evaluării, caracterizată, în anumite situații, de prezentarea neselectivă a criticilor formulate de părți, deficiență care a justificat concluzia comisiei de evaluare în sensul că aceste ipoteze au drept consecință o îngreunare a înțelegerii raționamentului logico-juridic al actului jurisdicțional de către cititor.

Contrar susținerilor candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor reține că, în cadrul evaluării candidatului pentru acest criteriu, comisia de evaluare a avut în vedere specificul redactării hotărârii judecătorești pronunțate în căile de atac ordinare și extraordinare, de reformare și de retractare, potrivit standardului din normele de procedură redat în cuprinsul art.261 din vechiul Cod de procedură civilă sau al art.425 din noul Cod de procedură civilă, ceea ce corespunde și criteriilor din cuprinsul Ghidului de evaluare a activității profesionale a magistraților, Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.1179/2015, Judecata în apel și recurs, Cap.V-Aspecte negative susceptibile a fi depunctate în evaluarea hotărârilor judecătorești în materie civilă.

Astfel, evaluarea capacității de analiză și sinteză vizează aptitudinea candidatului de a examina chestiunile esențiale ale cauzei și de a le reflecta în motivare, pentru a oferi claritate raționamentului juridic care fundamentează soluția.

Comisia de soluționare a contestațiilor menționează că, întrucât hotărârea judecătorească reprezintă un act jurisdicțional unic, evaluarea hotărârilor judecătorești în acest cadru se realizează prin raportare la întregul lor.

Or, modalitatea în care, în cuprinsul actului jurisdicțional, sunt expuse susținerile părților se răsfrânge asupra calității hotărârii în ansamblu, de vreme ce, conținutul părții expozitive a hotărârii ar putea depinde de capacitatea de sinteză a părților, ale căror susțineri sunt redată, fără aplicarea vreunui filtru, iar nu de cea a judecătorului redactor, ceea ce nu se poate admite.

Așadar, depunerea opțiunii candidatului de a nu sintetiza motivele de apel sau de recurs în partea argumentativă (care reflectă capacitatea de analiză a candidatului, iar nu capacitatea acestuia de sinteză) nu reflectă ignorarea de către comisia de evaluare, a specificului litigiilor sau a complexității cauzelor soluționate prin hotărârile evaluate, și nici obligația judecătorului de a motiva hotărârile, ci dimpotrivă, evidențiază o analiză calitativă, observațiile din raport sub aspectele verificate fiind corecte.

În ceea ce privește critica vizând nemotivarea raportului de evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor constată că, aspectele imputate candidatului, vizând preluarea necritică a argumentelor părților și lipsa efortului de adaptare a acestor susțineri din partea candidatului, au fost ilustrate de comisia de evaluare prin menționarea cu titlu exemplificativ a hotărârilor apreciate relevante.

Cu titlu exemplificativ, comisia de soluționare a contestațiilor are în vedere hotărârile nr. 1, 2 și 8, selectate de comisie, respectiv, hotărârea nr. 6, selectată de comisie, pagina 6, ultimul paragraf și pagina 11, paragraful 4.

Comisia apreciază că este edificator sub acest aspect, paragraful nr. 1 pag. 9 a hotărârii nr. 1, selectată de comisie, în care s-a reținut: „S-a folosit de către intimatul-reclamant o argumentație nefondată pe principii sau norme de drept, în încercarea sa nereușită de a proba o prezumtivă rea-credință a părților din actele a căror nulitate o solicită, după cum urmează: chiar intimatul-reclamant recunoaște (pag. 8 din cererea de chemare în judecată, ultimul paragraf) că părțile au tranzacționat în cunoștință de cauză cu privire la promisiunea

bilaterală de vânzare-cumpărare, fără a-și ascunde (cum ar fi putut să-și ascundă o sarcină înscrisă în cartea funciară!?) situația grevării imobilului, asumându-și această situație, după ce inițial (pag. 6 din cererea de chemare în judecată, ultimul paragraf, referitor la contractul de vânzare din 01.07.2011; pag. 7 din cererea de chemare în judecată, penultimul paragraf, referitor la contractul de vânzare din 25.10.2008), același intimat-reclamant susținea contrariul. Intimatul-reclamant invocă o potențială rea-credință a «pârâților», fondată pe faptul că actele translativе privind imobilul s-au încheiat în timp ce se afla un litigiu pe rol, omițând voit să țină cont de faptul că legea nu condiționează încheierea de acte translativе de proprietate asupra unor imobile, de existența unui litigiu pe rolul unei instanțe cu privire la imobilul în discuție, ci, din contră, dă posibilitatea celor interesați să solicite protejarea eventualelor lor drepturi prin diverse modalități (cerere suspendare litigiu, cerere de măsuri asigurători, intervenirea pentru apărarea propriului drept etc.)”.

În același sens, în hotărârea nr. 2 selectată de comisie, pagina 3, se reține: „Pe de altă parte, consideră că nici terenul în suprafață de 150 mp nu poate face parte din componența masei succesoriale, atâta vreme cât pârâtul a stabilit o sumă considerabilă de 220.000 lei la acea vreme, corespunzătoare contravalorii întregului imobil compus din teren în suprafața de 150 mp și construcții, respectiv la data de 16.12.1991 a achitat suma de 50.000 lei, la data de 04.10.1992, a achitat suma de 70.000 lei, iar la data de 26.08.1992, a achitat, prin fratele său, HHH, suma de 100.000 lei, mai ales în condițiile în care, prin înscrisul sub semnătură privată din data de 04.10.1992, cu valoare de antecontract de vânzare-cumpărare a întregului imobil (întrucât, conform legislației în vigoare, nu se puteau întocmi pentru teren decât înscrisuri autentice), s-a făcut mențiunea că atuncicând se va clarifica situația pe imobil, se va încheia actul de vânzare-cumpărare în forma autentică pentru întreg imobilul, astfel încât corect este a se încheia cu pârâtul un contract de vânzare-cumpărare și pentru teren, din moment ce el al achitat prețul întreg, așadar și pentru teren, aspect ignorat cu desăvârșire de către instanța de fond”.

În consecință, comisia de soluționare a contestațiilor, procedând la examinarea globală a hotărârilor supuse evaluării, constată că observațiile critice ale comisiei de evaluare se confirmă, aspectele evidențiate fiind de natură să afecteze cursivitatea și coerența expunerii.

Explicitarea de către candidat a opțiunii de a utiliza, în anumite situații, un anumit tipar al structurii hotărârii, pentru a evidenția chestiunile de fapt și de drept dezlegate, nu înlătură observațiile critice ale comisiei de evaluare.

Prezenta comisie reține că, prin contestația formulată, nu se contestă faptul că, în cuprinsul hotărârilor judecătorești evaluate, candidatul apelează uneori la redarea neselectivă a considerentelor hotărârilor judecătorești redactate, ci se justifică această opțiune, ceea ce nu poate constitui un motiv de admitere a contestației.

De asemenea, în opinia prezentei comisii, o atare alegere a stilului de redactare, trebuie să denote conștientizarea faptului că acesta devine parte a actului jurisdicțional propriu.

Întrucât, din perspectiva acestui criteriu, au fost reliefate disonanțe stilistice care se răsfrâng asupra calității hotărârilor în ansamblu, este nefondată critica acestui candidat în sensul că aprecierea comisiei de evaluare nu ar fi motivată sau că ar fi excesivă depunctarea sa.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată că prin contestația formulată candidatul nu face alte referiri punctuale și argumentate la exemplele de hotărâri considerate a fi deficitare de către comisia de evaluare, astfel încât să se poată reține lipsa de fundament a acestei concluzii.

Prin urmare, comisia de soluționare a contestațiilor constată că deficiențele reținute de comisia de evaluare, sunt întemeiate și au la bază exemple concludente, astfel încât nu se impune o reevaluare a punctajului stabilit pentru acest criteriu.

b) Coerență în exprimare.

Candidatul a susținut că, în privința acestui criteriu, s-a dispus diminuarea punctajului în considerarea faptului că, în câteva situații, s-a constatat lungimea excesivă a frazelor și lipsa de coerență în exprimare, însă depunctarea sa a fost excesivă, în contextul în care comisia de evaluare a constatat că, în general, hotărârile redactate respectă standardele de evaluare.

De asemenea, a arătat că s-a ignorat faptul că susținerile și apărările părților sunt în prezent, tot mai laborioase și mai complexe, aspect de natură să influențeze motivarea hotărârilor judecătorești redactate de acesta.

Candidatul contestă, totodată, aprecierea comisiei de evaluare susținând că, exemplul oferit de această comisie nu este edificator în direcția concluziei expuse în raport, citatul redat evidențiind, în opinia candidatului, legătura strânsă și armonioasă existentă între elementele sale, specific unui stil coerent, facil de înțeles.

Comisia de soluționare a contestațiilor reține că, aspectele care trebuie urmărite de evaluator în cadrul analizării unei hotărâri judecătorești, sunt menționate în Cap. VI din Ghidul de evaluare a activității profesionale a magistraților, Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1179/2015, și presupun verificarea unor aspecte ce țin de stilul de redactare a hotărârilor, limbajul folosit, accesibilitatea acestuia.

Deficiențele la acest indicator au fost constatate în mod corect de comisia de evaluare (exemplificate cu trimiterea la hotărârea nr. 2 propusă de candidat), din cuprinsul hotărârii evaluate rezultând inserarea în cuprinsul actului jurisdicțional evaluat a unor fraze prea lungi, de natură să afecteze coerența argumentației.

Contrar susținerilor candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor reține că hotărârea judecătorească se evaluează în ansamblul său, astfel încât, identificarea acestei neclarități, în cuprinsul hotărârii menționate cu titlu exemplificativ în raportul de evaluare, este de natură a afecta coerența acesteia și a atrage depunctarea la acest indicator.

În acest context, comisia de soluționare a contestațiilor constată că o atare deficiență are aptitudinea de a conduce la depunctarea candidatului în măsura în care atrage o denaturare a conținutului ideii juridice pe care își propune să o transmită redactorul hotărârii judecătorești evaluate.

Or, deși acest efect nu este prezent în toate cazurile, comisia de soluționare a contestațiilor constată realitatea celor consemnate de comisia de evaluare, în privința aspectelor semnalate cu titlu de exemplu ce au alterat coerența în exprimare a candidatului.

Împrejurarea că, în raportul de evaluare, a fost evidențiată o singură hotărâre în sprijinul concluziei comisiei referitoare la punctajul acordat nu înseamnă că depunctarea candidatului este excesivă, câtă vreme, evaluarea proprie realizată de comisia de soluționare a contestațiilor relevă și alte situații similare (hotărârea nr. 30 selectată de comisie, pagina 7, paragraful 7, pagina 8, paragraful 2, hotărârea nr.2 propusă de candidat, pagina 10, paragraful final, hotărârea nr. 1 selectată de comisie).

De exemplu, în hotărârea nr. 1 selectată de comisie, pagina 24, se reține: „În privința pârâtei BBB, concluzia efectului întreruptiv se fundamentează pe argumentul caracterului extensiv anterior dezvoltat, conjugat însă – în ceea ce o privește - și cu faptul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. .../2008 cu pârâțul CCC, prin care dumneaei a cumpărat cota-parte a dreptului de proprietate deținut de pârâțul CCC, fiul său (conform procurii de la fila 108 dosar apel, vol. II), asupra imobilului în litigiu, contract în temeiul căreia a fost substituită în mod expres, tuturor drepturilor și obligațiilor derivate din antecontractele de vânzare-cumpărare încheiate de fiul său. De altfel, obligația juridică de perfectare analizată în prezentul litigiu, a fost oricum transmisă către dumneaei - deci chiar

dacă ar fi fost lipsă o astfel de mențiune expresă contractuală -, ca urmare a caracterului juridic al respectivei obligații, de obligațiescriptae in rem (strâns legată de bunul imobil), cel puțin prin prisma argumentului înscrierii în cartea funciară, a promisiunii bilaterale.”

Pentru aceste considerente, punctajul stabilit pentru acest criteriu va fi menținut.

b) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii.

Candidatul contestă aprecierea comisiei de evaluare, în privința acestui criteriu de evaluare, arătând că aceasta este nemotivată și contradictorie, întrucât întreaga argumentație din cuprinsul raportului, circumscrisă acestui parametru de evaluare, este în sensul aprecierii îndeplinirii de către candidat a cerințelor de claritate și de logică în motivarea hotărârilor judecătorești, nefiind evidențiat niciun exemplu negativ.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată că, prin raportul de evaluare, s-a reținut cu titlu de notă generală, că hotărârile evaluate au o argumentație îndeajuns de clară, care facilitează înțelegerea motivelor de fapt și de drept în raport de care instanța a adoptat o anumită soluție.

Deși este real că, în acest caz, analiza criteriului de evaluare „Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii” s-a realizat, în cuprinsul raportului de evaluare contestat, printr-o apreciere de ansamblu a hotărârilor evaluate, comisia de soluționare a contestațiilor nu împărtășește punctul de vedere al candidatului, în sensul că depunctarea sa ar fi lipsită de fundament.

Realizând propria sa evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor, deși remarcă străduința candidatului de a argumenta hotărârile evaluate corespunzător Ghidului de evaluare a judecătorilor, reține, însă, că nu întotdeauna, considerentele hotărârilor evaluate excelează prin claritate, respectiv că, există situații în care, în cuprinsul actelor jurisdicționale evaluate sunt inserate considerente care îngreunează înțelegerea construcției silogismului judiciar de către un cititor nespecialist.

Or, prezentarea raționamentului logico-judiciar ce stă la baza pronunțării unei hotărâri judecătorești, modalitatea în care judecătorul analizează motivele căii de atac, cererile și apărările cu care instanța a fost investită, dă substanță întregii activități jurisdicționale, iar toate acestea trebuie să se integreze într-un ansamblu care să constituie o veritabilă demonstrație juridică, atât pentru juriști, cât și pentru nespecialiști, care trebuie să fie clară și convingătoare.

În acest sens, se impune a fi reținută, cu titlu exemplificativ, hotărârea nr.1, propusă de candidat, în care, în pag. 11, se reține: „Dumnealor au contestat și calificarea juridică de contract nenumit dată actului prin ultimele cereri precizatoare ale apelantului, intimații arătând de exemplu, la fila 39 din dosarul tribunalului nr.37480/3/2017 vol.I, că dumnealor nu au încheiat niciun contract cu apelantul, întrucât nu există prestație și contraprestație”.

De asemenea, hotărârea nr. 5 propusă de candidat, în care se reține „Opțiunea expresă a statului român se înscrie și face parte din tradiția normativă nu doar europeană, ci internațională străveche (în sens pozitiv), consolidată în timp și verificată în milenii, reiterată și în legislațiile inclusiv moderne ale statelor, de-a lungul timpului. Astfel, rațiunea acestei opțiuni legislative actuale și perene naționale își găsește rădăcinile încă din epoca antică romană, atunci când Justinian și ulterior Modestinus au instituit în aplicarea principiului adoptionaturamimitatur (adoptia imită natura, realitatea biologică), necesitatea existenței unei diferențe de vârstă de cel puțin 18 ani între adoptat și adoptator, întrucât acesta era pragul minim de la care se considera că un bărbat ajunge la pubertate și ar putea să procrezeze un copil. Impunerea acestei diferențe minimale de vârste ilustrează analogia firească (care s-a dorit - și se dorește - în mod elaborat, rațional) cu situația unei diferențe minimale de vârstă între un tată obișnuit și copilul său biologic”.

Pentru aceste considerente, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că nu se impune o reevaluare a punctajului acordat pentru acest criteriu de evaluare.

Din perspectiva celor expuse, se va respinge contestația formulată de candidatul cod nr. 1007.

Data: 17.12.2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția I civilă:

Președinte comisie

Membru comisie

Membru comisie